

**«ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ –
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»**

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

για την χρήση από

1η Ιανουαρίου 2018 έως 31η Δεκεμβρίου 2018

σύμφωνα με τα

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	2
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	7
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	12
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.....	13
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	14
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ)	15
1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΌΜΙΛΟ	16
2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	17
3 ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ Ο ΌΜΙΛΟΣ	19
4 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ.....	29
5 ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	30
6 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ.....	31
7 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ.....	31
8 ΛΟΙΠΑ	31
9 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	32
10 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	32
11 ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	32
12 ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ	33
13 ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ	33
14 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	33
15 ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	33
16 ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ.....	34
17 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗΣ.....	34
18 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	34
19 ΔΑΝΕΙΑ	34
20 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ.....	35
21 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	35
22 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	36
23 ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ ΤΕΛΗ.....	36
24 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	36
25 ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	37
26 ΈΞΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ	37
27 ΈΞΟΔΑ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	37
28 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	37
29 ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΗΘΗ ΕΣΟΔΑ	37
30 ΈΞΟΔΑ.....	38
31 ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	38
32 ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ.....	39
33 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΚΕΡΔΗ	39
34 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	39
35 ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	39
36 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	39
37 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	40
38 ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	40
39 ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	40
40 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	41
41 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ	42
42 ΠΟΣΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ΤΗΝ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ.....	42
43 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	42

**«ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ,
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»**

ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ. 121621150000

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΤΗΣ «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ,
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

**ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ
ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1/1/2018-31/12/2018**

Κύριοι μέτοχοι,

Σύμφωνα με το άρθρο 43α παράγραφος 3 του Κ.Ν. 2190/20, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του Π.Δ. 409/86, υποβάλλουμε συνημμένα στη Γενική Συνέλευση τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας για την 4^η χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 με τις παρατηρήσεις μας πάνω σ' αυτές, και παρακαλούμε να τις εγκρίνετε.

Εξέλιξη εργασιών

Η χρήση που έκλεισε την 31/12/2018, υπήρξε κερδοφόρα και η πορεία του ομίλου κρίνεται ικανοποιητική παρά το δυσμενές επιχειρηματικό κλίμα στον κλάδο του τουρισμού. Ο κύκλος εργασιών της χρήσης ανήλθε σε € 35.515.829,81 και κυμάνθηκε σε ανοδικά επίπεδα συγκριτικά με τη χρήση που έληξε την 31/12/2017 σημειώνοντας αύξηση κατά 8%. Εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι το 2019 ο κύκλος εργασιών θα κυμανθεί στα ίδια επίπεδα με την κλειόμενη χρήση λαμβάνοντας υπόψη τις συμφωνίες με τα τουριστικά πρακτορεία των δύο εταιρειών.

Το μικτό περιθώριο κέρδους της χρήσης ανήλθε σε 29,4 % ενώ το αντίστοιχο περιθώριο της προηγούμενης χρήσης κυμαινόταν στο 27,5 %.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της χρήσης ανήλθαν σε € 9.716.765,95 παρουσιάζοντας αύξηση 10 % περίπου συγκριτικά με τη συγκριτική περίοδο που έληξε την 31/12/2017.

Τα καθαρά κέρδη μετά φόρων ανήλθαν στο ποσό των € 4.198.795,81 έναντι € 3.252.506,42 το 2017, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά φόρων που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας ανήλθαν στο ποσό των € 3.730.876,99 έναντι € 2.851.486,27 το 2017, σημειώνοντας αύξηση 31%.

Πορεία του ομίλου

Ο όμιλος παρουσιάζει ευοίωνες προοπτικές για το 2019, οι οποίες οφείλονται στην επάνοδο της ελληνικής τουριστικής βιομηχανίας για τα επόμενα έτη. Ως εκ τούτου σκοπεύει να εστιάσει στην διεύρυνση του υπάρχοντος πελατολογίου.

Από την άλλη πλευρά η ελληνική οικονομία συνεχίζει να βρίσκεται σε μια μεταβατική περίοδο προσαρμογής και ακολούθως η εγχώρια τουριστική κίνηση αναμένεται να κινηθεί σταθεροποιητικά, μετά τη μεγάλη άνοδο του 2014. Συνολικά, οι προοπτικές του ομίλου θεωρούμε πως είναι θετικές με βασική προϋπόθεση την σταθερότητα στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον.

Ωστόσο το αβέβαιο επιχειρηματικό περιβάλλον που επικρατεί στη χώρα σε συνδυασμό με το συνεχώς αυξανόμενο φορολογικό καθεστώς, αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη του ομίλου και την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων. Παρ' όλα αυτά ο όμιλος έχει την δυνατότητα να ανταπεξέλθει στις υφιστάμενες δυσκολίες που προέρχονται από το εξωτερικό του περιβάλλον και να συνεχίσει την κερδοφόρα δραστηριότητά του.

Περιβαλλοντικά θέματα

Η Διοίκηση του ομίλου είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Τηρεί απαρέγκλιτα τις υφιστάμενες διατάξεις προστασίας του περιβάλλοντος εκπαιδεύοντας, συνάμα το προσωπικό του στα περιβαλλοντικά θέματα. Οι εταιρίες του ομίλου δεν επιβαρύνουν ιδιαίτερα το περιβάλλον με τη δραστηριότητά τους και δεν προβλέπονται ιδιαίτερες διαδικασίες πρόληψης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις επιβλέπουσες αρχές.

Εργασιακά θέματα

Η Διοίκηση του ομίλου τηρεί πιστά τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Επιθεώρηση Εργασίας και στους Ασφαλιστικούς Φορείς. Αναφορικά με την πολιτική διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών προς τους εργαζομένους, οι εταιρίες του ομίλου προσλαμβάνουν και απασχολούν προσωπικό χωρίς να κάνουν διακρίσεις φύλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών. Τα δικαιώματα των εργαζομένων γίνονται απολύτως σεβαστά και υπάρχει κλίμα εργασιακής ειρήνης. Κατά την χρήση 2018 ο μέσος όρος του προσωπικού του ομίλου ανερχόταν σε 470 άτομα (χρήση 2017: 502 άτομα). Οι εταιρίες του ομίλου απασχολούν ιατρό εργασίας, ο οποίος εξετάζει το προσωπικό ανά τακτά χρονικά διαστήματα, απασχολούν επίσης και τεχνικό ασφαλείας, ο οποίος δίνει οδηγίες περί ασφαλούς διενέργειας των εργασιών τους. Το προσωπικό αξιολογείται συνεχώς από τους αρμόδιους διευθυντές και οι σχετικές αναφορές εκτιμώνται από τη Διοίκηση για τις ενδεχόμενες προαγωγές, αυξήσεις μισθών, μετακινήσεις υπαλλήλων.

Οικονομική θέση της εταιρείας

Η οικονομική κατάσταση του ομίλου κατά την 31/12/2018 κρίνεται ικανοποιητική. Η καθαρή θέση του ομίλου όπως προκύπτει και από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2018 ανέρχεται στο ποσό των € 36.852.072,19. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του ομίλου για την χρήση 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες Οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31/12/2018</u>		<u>31/12/2017</u>	
<u>Κυκλοφορούν Ενεργητικό</u> =	<u>6.784.235,96</u>	13,41%	<u>7.465.236,83</u>	14,03%
Σύνολο Ενεργητικού	50.605.143,36		53.225.433,28	
<u>Πάγιο Ενεργητικό</u> =	<u>43.820.907,40</u>	86,59%	<u>45.760.196,45</u>	85,97%
Σύνολο Ενεργητικού	50.605.143,36		53.225.433,28	
<u>Ίδια Κεφάλαια</u> =	<u>36.852.072,19</u>	269,71%	<u>32.628.783,89</u>	159,31%
Σύνολο υποχρεώσεων	13.663.733,62		20.481.786,88	
<u>Σύνολο Υποχρεώσεων</u> =	<u>13.663.733,62</u>	27,00%	<u>20.481.786,88</u>	38,48%
Σύνολο Παθητικού	50.605.143,36		53.225.433,28	
<u>Ίδια Κεφάλαια</u> =	<u>36.852.072,19</u>	72,82%	<u>32.628.783,89</u>	61,30%
Σύνολο Παθητικού	50.605.143,36		53.225.433,28	
<u>Κυκλοφορούν Ενεργητικό</u> =	<u>6.784.235,96</u>	53,63%	<u>7.465.236,83</u>	47,16%
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.650.766,21		15.829.939,40	

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	<u>31/12/2018</u>		<u>31/12/2017</u>	
<u>Καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων</u> =	<u>4.198.795,81</u>	11,39%	<u>3.252.506,42</u>	9,97%
Ίδια Κεφάλαια	36.852.072,19		32.628.783,89	
<u>Μικτά αποτελέσματα</u> =	<u>10.445.930,83</u>	29,41%	<u>9.159.241,37</u>	27,51%
Κύκλος εργασιών	35.515.829,81		33.298.235,87	

Δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης

Η εταιρία δεν αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης.

Επιπλέον πληροφόρηση για χρηματοοικονομικά στοιχεία

1. Χρηματοοικονομικά μέσα

Ο όμιλος κατά την 31/12/2018 διαθέτει στο εμπορικό του χαρτοφυλάκιο μετοχές σε εισηγμένες εταιρείες. Δεν διατρέχει κίνδυνο να σημειώσει σημαντικές ζημίες λόγω του μικρού αριθμού μετοχών που κατέχει.

2. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών

Δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος διότι ο όμιλος πραγματοποιεί την συντριπτική πλειοψηφία των συναλλαγών του με το εγχώριο νόμισμα το οποίο είναι το ευρώ.

Κίνδυνος επιτοκίων

Η διοίκηση εκτιμά ότι ο κίνδυνος επιτοκίου που διατρέχει δεν είναι σημαντικός και για τον λόγο αυτό δεν εφαρμόζει πολιτικές αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο όμιλος προκειμένου να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται, θέτει ως προϋπόθεση για τον διακανονισμό των συμφωνιών με τους πελάτες και τα διάφορα πρακτορεία την προεξόφληση των σχετικών αντιτίμων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο αυτό διατηρώντας επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και επαρκή πιστωτικά όρια τόσο από τις τράπεζες όσο και από τους προμηθευτές, σε σχέση πάντα με τις λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές ανάγκες της.

Δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης

Ο όμιλος δεν αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης.

Υποκαταστήματα

Ο όμιλος διαθέτει τα ακόλουθα υποκαταστήματα:

- Στον Πάνορμο του Νομού Ρεθύμνης – 2 Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις
- Στην Σκαλέτα του Νομού Ρεθύμνης – 2 Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις
- Στο Νομό Χαλκιδικής - 1 Ξενοδοχειακή εγκατάσταση

Σημαντικά γεγονότα μέχρι της σύνταξης της παρούσας

Από τη λήξη της κλειόμενης χρήσεως 2018 μέχρι την ημέρα συντάξεως της παρούσας εκθέσεως δεν συνέβησαν άλλα σημαντικά γεγονότα που θα έπρεπε να αναφερθούν.

Σκαλέτα Ρεθύμνου, 6 Αυγούστου 2019

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

Γρηγοριάδης Μάριος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της μητρικής Εταιρείας «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών καθαρής θέσης και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προσάρτημα.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο της έκθεσής μας “Βάση για γνώμη με επιφύλαξη”, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» και της θυγατρικής αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4308/2014 όπως ισχύει.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής θέματα:

1. Στο κονδύλι «Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες», συμπεριλαμβάνεται η αξία κτήσης μετοχών εταιρειών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ποσού € 4.444 χιλ. περίπου, των οποίων οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις δεν ελέγχονται από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές.
 - α. Η εύλογη αξία μέρους των μετοχών του κονδυλίου, με αξία κτήσης € 3.048 χιλ. περίπου, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των € 2.105 χιλ. περίπου και υπολείπεται της αξίας κτήσεως τους κατά ποσό € 943 χιλ. περίπου. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, δεν έχει διενεργηθεί απομείωση των μετοχών αυτών για την προκύπτουσα διαφορά ποσού € 943 χιλ. περίπου, με συνέπεια το κονδύλι του ισολογισμού «Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες» και τα ίδια κεφάλαια να εμφανίζονται ισόποσα αυξημένα.
 - β. Το υπόλοιπο μέρος των μετοχών των κονδυλίων αφορά σε μετοχές αξίας κτήσης € 1.396 χιλ. περίπου, για τις οποίες δεν τέθηκαν στη διάθεση μας στοιχεία σχετικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας τους. Κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης καθώς και στα ίδια κεφάλαια της εταιρείας.

2. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, δεν σχηματίζεται πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, το συνολικό ύψος της μη σχηματισθείσας πρόβλεψης ανέρχεται σε ποσό € 464 χιλ. περίπου, με συνέπεια οι προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους να εμφανίζονται μειωμένες κατά € 464 χιλ. περίπου, τα ίδια κεφάλαια ισόποσα αυξημένα και τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης αυξημένα κατά ποσό € 21 χιλ. και € 26 χιλ. αντίστοιχα.
3. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2005 έως και 2010 και αντίστοιχα της θυγατρικής εταιρείας «ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ Α.Ε.» για τη χρήση 2010. Για την κλειόμενη χρήση, η μητρική και η θυγατρική εταιρεία, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων από 2005 έως και 2010 καθώς και της χρήσης 2018 της μητρικής εταιρείας «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» και της χρήσης 2010 καθώς και της χρήσης 2018 της θυγατρικής εταιρείας «ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ Α.Ε.», δεν έχουν καταστεί οριστικά. Οι εταιρείες του ομίλου δεν έχουν προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχουν σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας, δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4308/2014 όπως ισχύει, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί

της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν.4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ», και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

MAZARS Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Επιχειρηματικοί Σύμβουλοι Α.Ε.

Λεωφόρος Αμφιθέας 14, 175 64

Παλαιό Φάληρο Αθήνα

Θεσσαλονίκη, 10 Σεπτεμβρίου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ιωάννης Αν. Μπούτσικος

Α.Μ. ΕΛΤΕ: 2422

Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Ποσά σε €	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια			
Ακίνητα	4	34.858.594,95	36.870.601,40
Μηχανολογικός εξοπλισμός	4	1.260.111,64	1.429.948,20
Λοιπός εξοπλισμός	4	2.787.365,37	2.701.832,74
Επενδύσεις σε ακίνητα	4	156.481,32	-
Σύνολο		39.062.553,28	41.002.382,34
Άυλα πάγια στοιχεία			
Λοιπά άυλα	5	3.900,41	4.680,41
Σύνολο		3.900,41	4.680,41
Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή	6	303.649,32	302.329,31
Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	7	4.444.221,12	4.444.221,12
Λοιπά	8	6.583,27	6.583,27
Σύνολο		4.754.453,71	4.753.133,70
Σύνολο μη κυκλοφορούντων		43.820.907,40	45.760.196,45
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα			
Εμπορεύματα	9	71.577,75	60.780,00
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	9	147.494,46	137.847,16
Προκαταβολές για αποθέματα	9	9.603,87	2.259,86
Λοιπά αποθέματα	9	61.452,41	64.568,16
Σύνολο		290.128,49	265.455,18
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές			
Εμπορικές απαιτήσεις	10	2.310.043,89	3.429.003,26
Λοιπές απαιτήσεις	11	1.429.025,41	779.927,68
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο	12	59.618,84	59.618,84
Προπληρωμένα έξοδα	13	198.592,39	233.133,52
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	14	2.496.826,94	2.698.098,35
Σύνολο		6.494.107,47	7.199.781,65
Σύνολο κυκλοφορούντων		6.784.235,96	7.465.236,83
Σύνολο ενεργητικού		50.605.143,36	53.225.433,28
Καθαρή θέση			
Καταβλημένα κεφάλαια			
Κεφάλαιο	15	8.969.389,35	8.709.495,10
Καταθέσεις ιδιοκτητών	16	7,35	239.901,60
Σύνολο		8.969.396,70	8.949.396,70
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο			
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	-	136.353,92	136.353,92
Αφορολόγητα αποθεματικά	-	5.887.315,52	5.887.315,52
Αποτελέσματα εις νέο	-	18.196.722,99	14.462.142,15
Σύνολο		24.220.392,43	20.485.811,59
Καθαρή θέση μητρικής		33.189.789,13	29.435.208,29
Δικαιώματα που δεν ασκούν έλεγχο	-	3.662.283,06	3.193.575,59
Σύνολο καθαρής θέσης		36.852.072,19	32.628.783,89
Προβλέψεις			
Λοιπές προβλέψεις	18	89.337,55	114.862,51
Σύνολο		89.337,55	114.862,51
Υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	19	835.000,00	4.455.000,00
Κρατικές επιχορηγήσεις	20	177.967,41	196.847,48
Σύνολο		1.012.967,41	4.651.847,48
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Τραπεζικά δάνεια	19	1.170.329,05	3.655.733,12
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	19	2.286.775,38	3.422.934,81
Εμπορικές υποχρεώσεις	21	4.661.418,59	4.423.709,64
Φόρος εισοδήματος	22	1.733.322,07	1.345.218,49
Λοιποί φόροι και τέλη	23	545.637,83	782.582,35
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	24	366.835,06	361.373,94
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	25	112.879,76	124.557,75
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	26	69.381,58	74.659,77
Έσοδα επόμενων χρήσεων	27	1.704.186,89	1.639.169,53
Σύνολο		12.650.766,21	15.829.939,40
Σύνολο υποχρεώσεων		13.663.733,62	20.481.786,88
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων		50.605.143,36	53.225.433,28

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 16 έως 42 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά Λειτουργία

Ποσά σε €	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	28	35.515.829,81	33.298.235,87
Κόστος πωλήσεων	-	(25.069.898,98)	(24.138.994,50)
Μικτό αποτέλεσμα		10.445.930,83	9.159.241,37
Λοιπά συνήθη έσοδα	29	278.632,75	300.919,00
		10.724.563,58	9.460.160,37
Έξοδα διοίκησης	30	(1.334.480,74)	(1.245.279,68)
Έξοδα διάθεσης	30	(3.058.740,40)	(2.709.307,98)
Λοιπά έξοδα και ζημιές	32	(88.353,06)	(320.027,10)
Λοιπά έσοδα και κέρδη	33	16.504,05	14.824,75
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων		6.259.493,44	5.200.370,37
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	34	14.766,43	5.217,99
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	35	(256.416,93)	(442.843,54)
Αποτέλεσμα προ φόρων		6.017.842,94	4.762.744,82
Φόροι εισοδήματος	36	(1.819.047,13)	(1.510.238,40)
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους		4.198.795,81	3.252.506,42
Το αποτέλεσμα περιόδου κατανέμεται:			
- Στους ιδιοκτήτες της μητρικής	-	3.730.876,99	2.851.486,27
- Σε δικαιώματα που δεν ασκούν έλεγχο	-	467.918,81	401.020,15

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 16 έως 42 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Ποσά σε €	Κεφάλαιο	Καταθέσεις Ιδιοκτητών	Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο καθαρής θέσης μητρικής	Δικαιώματα που δεν ασκούν έλεγχο	Σύνολο καθαρής θέσης
Υπόλοιπο 31/12/2016	8.709.495,10	239.901,60	136.353,92	5.887.315,52	11.610.655,88	26.583.722,02	2.794.549,93	29.378.271,95
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους	-	-	-	-	3.252.506,42	2.851.486,27	401.020,15	3.252.506,42
Εσωτερικές μεταφορές	-	-	-	-	(401.020,15)	-	(1.994,48)	(1.994,48)
Υπόλοιπο 31/12/2017	8.709.495,10	239.901,60	136.353,92	5.887.315,52	14.462.142,15	29.435.208,29	3.193.575,59	32.628.783,89
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους	-	-	-	-	4.198.795,81	3.730.876,99	467.918,81	4.198.795,81
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	259.894,25	-	-	-	-	259.894,25	-	259.894,25
Εσωτερικές μεταφορές	-	(239.894,25)	-	-	(467.918,81)	(239.894,25)	-	(239.894,25)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	-	-	-	-	3.703,84	3.703,84	788,65	4.492,49
Υπόλοιπο 31/12/2018	8.969.389,35	7,35	136.353,92	5.887.315,52	18.196.722,99	33.189.789,13	3.662.283,06	36.852.072,19

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 16 έως 42 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Έμμεση μέθοδος)

Ποσά σε €	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
Χρηματοροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Αποτέλεσμα προ φόρων	-	6.017.842,94	4.762.744,82
Πλέον ή μείον προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ενσώματων πάγιων	-	3.384.643,50	3.523.684,76
Αποσβέσεις άυλων πάγιων	-	780,00	780,00
Λοιπές προβλέψεις	-	(25.524,96)	(104.219,02)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	-	318.349,43	479.454,71
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	-	(76.698,93)	(41.829,16)
Λοιπές προσαρμογές	-	(18.880,07)	63.123,31
		9.600.511,91	8.683.739,42
Πλέον ή μείον μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης			
(Αύξηση)/ μείωση αποθεμάτων	-	(24.673,31)	720,25
(Αύξηση)/ μείωση απαιτήσεων	-	(237.937,73)	(2.529.495,02)
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων	-	162.446,47	809.436,33
		9.500.347,34	6.964.400,98
Μείον:			
Πληρωμές για χρεωστικούς τόκους	-	(307.310,43)	(360.529,62)
Πληρωμές για φόρο εισοδήματος	-	(1.546.762,79)	(661.713,71)
Σύνολο		7.646.274,12	5.942.157,65
Χρηματοροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές για απόκτηση ενσώματων παγίων στοιχείων	-	(1.483.356,16)	(1.875.614,00)
Εισπράξεις επιχορηγήσεων για πάγιες επενδύσεις	-	-	65.297,78
Τόκοι εισπραχθέντες	-	14.766,43	5.217,99
Σύνολο		(1.468.589,73)	(1.805.098,23)
Χρηματοροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από αύξηση κεφαλαίου	-	48.781,97	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	-	2.245.105,68	4.175.300,00
Εξοφλήσεις δανείων	-	(8.382.345,20)	(7.958.786,61)
Μεταβολή βραχυπρόθεσμου δανεισμού	-	(290.498,25)	514.046,68
Σύνολο		(6.378.955,80)	(3.269.439,93)
Συμφωνία μεταβολής διαθεσίμων			
Καθαρή μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσης	-	(201.271,41)	867.619,49
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	-	2.698.098,35	1.830.478,86
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	-	2.496.826,94	2.698.098,35

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 16 έως 42 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

1.1 Πληροφορίες για τον Όμιλο

Ο Όμιλος «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» (εφεξής «ο όμιλος») αποτελείται από τις εξής εταιρείες:

Μητρική: ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΟΧΕΙΑΚΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – Ποσοστό συμμετοχής στη Θυγατρική Α 6,32% και ποσοστό συμμετοχής στη Θυγατρική Β 48,48%. Η εταιρεία έχει έδρα την περιοχή Σκαλέτα Ρεθύμνου.

Θυγατρική Α: Μ.Ε.Τ.Α. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ενοποιούνται με τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία έχει έδρα την Θεσσαλονίκη.

Θυγατρική Β: ΕΡΓΟΤΕΞ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. – Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας δεν ενοποιούνται με τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας λόγω μη σημαντικότητας των οικονομικών μεγεθών της σε σύγκριση με τα οικονομικά μεγέθη του ομίλου. Η εταιρεία έχει έδρα την Θεσσαλονίκη.

Θυγατρική Γ: EUROTIMBER SRL (ΕΟΥΡΟΤΙΜΠΕΡ ΕΠΕ) - Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας δεν ενοποιούνται με τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας λόγω μη σημαντικότητας των οικονομικών μεγεθών της σε σύγκριση με τα οικονομικά μεγέθη του ομίλου. Η εταιρεία έχει έδρα την κοινότητα Monileni στην Ρουμανία.

Βάσει των κριτηρίων του Ν. 4308/2014 ο Όμιλος συγκαταλέγεται στους **μεγάλους** ομίλους.

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την μητρική εταιρεία έχουν ως εξής:

Αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ.)	121621150000
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου	094052752, ΔΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ
Διεύθυνση έδρας εταιρείας	ΣΚΑΛΕΤΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΙΝΟΥ, ΡΕΘΥΜΝΟ
Αρμόδια Εποπτική Αρχή	Υπουργείο Ανάπτυξης Γενικής Γραμματεία Εμπορίου
Διευθύνων Σύμβουλος:	Γρηγοριάδης Μάριος

Η εταιρεία «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΟΧΕΙΑΚΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» συμμετέχει ως μητρική στην εταιρεία «Μ.Ε.Τ.Α. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» με ποσοστό 6,32%. Το ποσοστό συμμετοχής των φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι της μητρικής εταιρείας, στη θυγατρική εταιρεία ανέρχεται σε 76,12%. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσοστό των μετοχών της «Μ.Ε.Τ.Α. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» οι

οποίες βρίσκονται υπό τον έλεγχο της μητρικής εταιρείας ανέρχεται σε 82,45% ενώ τα δικαιώματα τρίτων ανέρχονται στο ποσοστό των 17,55%.

Η μητρική εταιρεία υποχρεούται βάσει του Νόμου 4308/2014 να συντάσσει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τις ανωτέρω 2 οντότητες λόγω του ότι έχει την πλειοψηφία των μετοχών είτε άμεσα είτε έμμεσα, ενώ έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή στις ανωτέρω οντότητες.

Η ενοποίηση πραγματοποιήθηκε με την μέθοδο της **ολικής ενοποίησης**.

1.2 Αντικείμενο δραστηριότητας

Σκοπός του ομίλου είναι η κατασκευή και λειτουργία ξενοδοχείων και άλλων τουριστικών εγκαταστάσεων ή γραφείων ταξιδίων, η οργάνωση συνεδρίων, η πραγματοποίηση κάθε είδους τουριστικών και ναυτιλιακών επιχειρήσεων και η εμπορία τουριστικών ειδών καθώς και κάθε είδους γεωργική παραγωγή και εκμετάλλευση.

Για την επίτευξη του σκοπού της ο όμιλος μπορεί να συνεργάζεται με κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, να συμμετέχει σε παρεμφερείς εταιρίες και να αναλαμβάνει κάθε άλλη συναφή επιχειρηματική δραστηριότητα.

1.3 Εξέλιξη Μετοχικού Κεφαλαίου μητρικής Εταιρείας

Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 22/06/2018 το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αποφασίζεται να αυξηθεί κατά το ποσό διακοσίων πενήντα εννέα χιλιάδων οκτακοσίων ενενήντα τεσσάρων Ευρώ και είκοσι πέντε λεπτών [259.894,25€] με την έκδοση οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων πενήντα πέντε [8.855] νέων ανωνύμων μετοχών, ονομαστικής αξίας 29,35 € της καθεμιάς.

Το ποσό της αύξησης αυτής θα καλυφθεί από τους μετόχους της εταιρίας και αφορά την Ίδια Συμμετοχή της εταιρίας στο επενδυτικό της σχέδιο που υπήχθη στο Ν. 3299/2004 με την αριθμ. πρωτ. ΔΙΑΠ/84568/35201/Π110/5/670/Ν.3299/2004/26.03.2013 Απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης.

Έτσι το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται τελικά σε των οκτώ εκατομμύρια εννιακόσιες εξήντα εννέα χιλιάδες τριακόσια ογδόντα εννέα Ευρώ και τριάντα πέντε λεπτά [8.969.389,35 €], διαιρούμενο σε τριακόσιες πέντε χιλιάδες εξακόσιες μία [305.601] ανώνυμες και ελεύθερα μεταβιβάσιμες μετοχές, ονομαστικής αξίας 29,35 € της καθεμιάς.

2 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

2.1 Βάση κατάρτισης

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ομίλου «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» (εφεξής οι «ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις») για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (εφεξής «Ε.Λ.Π.») όπως

προδιαγράφονται από το Νόμο 4308/2014.

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν για την κατάρτιση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων διατυπώνονται παρακάτω:

1. Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας η οποία έχει αξιολογηθεί για διάστημα 12 μηνών από την ημερομηνία του Ισολογισμού και δεν υπάρχουν ορατοί παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την προοπτική των εταιρειών του ομίλου ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
2. Όλα τα στοιχεία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δουλευμένου.
3. Οι λογιστικές πολιτικές εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο ώστε να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η Εταιρεία εφαρμόζει τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα βάσει του Νόμου 4308/2014 με ημερομηνία πρώτης εφαρμογής την 1/1/2014.
4. Σε περίπτωση μεταβολής των λογιστικών πολιτικών ή εντοπισμού λαθών γίνεται αναδρομική διόρθωση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και εκτενής αναφορά στις σημειώσεις ως προς την αλλαγή ή διόρθωση, τους λόγους που οδήγησαν στην αλλαγή ή τη διόρθωση και οι σχετικές επιπτώσεις στα κονδύλια των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ενώ οι μεταβολές λογιστικών εκτιμήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που προκύπτουν και επηρεάζουν αυτή την περίοδο και μελλοντικές περιόδους.
5. Δεν έχουν γίνει συμψηφισμοί μεταξύ περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή μεταξύ εσόδων και εξόδων.
6. Δεν υπήρξε παρέκκλιση από την εφαρμογή διατάξεων του Ν. 4308/2014.
7. Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που πραγματοποιήθηκε επιμέτρηση στην εύλογη αξία.
8. Ο όμιλος βάσει των κριτηρίων των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων ανήκει στους μεγάλους ομίλους (άρθρο 31 παρ.3 Ν. 4308/2014).
9. Δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με περισσότερα από ένα κονδύλια του Ισολογισμού.
10. Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

2.2 Έγκριση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ομίλου «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της μητρικής εταιρείας την 6^η Αυγούστου 2019 και τελούν υπό την οριστική έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της μητρικής εταιρείας.

2.3 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι το

λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου. Όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε ευρώ (€) εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.4 Καλυπτόμενη περίοδος

Ο Όμιλος εφαρμόζει τα Ε.Λ.Π. την κλειόμενη χρήση 1^η Ιανουαρίου 2017 έως 31^η Δεκεμβρίου 2018 με συγκρίσιμη περίοδο την χρήση από 1^η Ιανουαρίου 2016 έως 31^η Δεκεμβρίου 2017.

3 Σύνοψη των λογιστικών αρχών που εφαρμόζει ο Όμιλος

3.1 Ενσώματα πάγια και άυλα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια του ομίλου απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Το κόστος κτήσεως των παγίων περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων στο βαθμό που δεν είχαν αποσβεσθεί πλήρως πριν την μετάβαση στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014).

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό μελλοντικά οικονομικά οφέλη σχετιζόμενα με το πάγιο να εισρεύσουν στην εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα των χρήσεων που πραγματοποιούνται.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο κόστος ή στο αποσβέσιμο κόστος υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις. Ζημιές απομείωσης προκύπτουν όταν η ανακτήσιμη αξία ενός παγίου καταστεί μικρότερη από τη λογιστική του αξία. Η αναγνώριση της ζημίας απομείωσης γίνεται όταν εκτιμάται ότι η απομείωση είναι μόνιμου χαρακτήρα. Ενδείξεις απομείωσης, μεταξύ άλλων, αποτελούν: (i) Η μείωση της αξίας ενός στοιχείου πέραν του ποσού που θα αναμενόταν ως αποτέλεσμα του χρόνου ή της κανονικής χρήσης του, (ii) δυσμενείς μεταβολές στο τεχνολογικό, χρηματοοικονομικό και νομικό περιβάλλον της οντότητας, (iii) η αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή άλλων ποσοστών αποδόσεων μιας επένδυσης που είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική μείωση της ανακτήσιμης αξίας του στοιχείου και (iv) απαξίωση ή φυσική βλάβη ενός στοιχείου. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως έξοδο. Οι ζημιές απομείωσης αναστρέφονται στα αποτελέσματα, όταν οι συνθήκες που τις προκάλεσαν παύουν να υφίστανται. Ειδικά, η απομείωση υπεραξίας δεν αναστρέφεται. Η λογιστική αξία ενός παγίου μετά την αναστροφή της ζημίας απομείωσης δε μπορεί να υπερβεί τη λογιστική αξία που θα είχε το πάγιο εάν δεν είχε αναγνωρισθεί η ζημία απομείωσης.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης μέσα στην ωφέλιμη οικονομική ζωή τους, η οποία, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κτιριακές εγκαταστάσεις	25 έτη
Μηχανήματα – Λοιπός εξοπλισμός	5 - 10 έτη
Μεταφορικά μέσα	6 - 10 έτη
Έπιπλα	5 έτη
Άυλα στοιχεία	10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες οικονομικές ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής των μηχανημάτων, βασίστηκε στην ιστορικότητα της χρήσης πανομοιότυπων μηχανημάτων, και στην εμπειρία από τη μακρόχρονη λειτουργία της Εταιρείας. Δεν υπάρχουν μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Παύση αναγνώρισης παγίων

Ένα πάγιο στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό όταν το στοιχείο αυτό διατίθεται ή όταν δεν αναμένονται πλέον μελλοντικά χρηματοοικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεσή του.

Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει από την παύση αναγνώρισης παγίου στοιχείου προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του στοιχείου.

Το κέρδος ή η ζημία από την παύση αναγνώρισης παγίου στοιχείου περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο χρόνο που το στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται.

Η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου προσαρμόζεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό, εάν η λογιστική του αξία είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Όταν οι λόγοι για την σχετική προσαρμογή παύουν να ισχύουν, η αξία του περιουσιακού στοιχείου αποκαθίσταται.

Άυλα πάγια στοιχεία

Τα άυλα πάγια στοιχεία, που είχαν ήδη ξεκινήσει ήδη να αποσβένονται βάσει των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας παραμένουν στο κονδύλι των άυλων μέχρι και την ολοσχερή απόσβεση τους.

Τα άυλα πάγια στοιχεία, με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, που αποκτήθηκαν από την Εταιρεία εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και κατά τις ζημίες απομείωσης τους. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά τις ζημίες απομείωσης.

3.2 Μισθώσεις

3.2.1 Χρηματοδοτικές μισθώσεις

(α) Όταν η Εταιρεία/ο Όμιλος λειτουργεί ως μισθωτής

Ένα περιουσιακό στοιχείο που περιέρχεται στην εταιρεία (μισθωτής) με χρηματοδοτική μίσθωση αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας με το κόστος κτήσης που θα είχε προκύψει εάν το στοιχείο αυτό είχε αγοραστεί, με ταυτόχρονη αναγνώριση αντίστοιχης υποχρέωσης προς την εκμισθώτρια εταιρεία (υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης). Μεταγενέστερα, τα εν λόγω πάγια στοιχεία αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως τα αντίστοιχα ιδιόκτητα στοιχεία. Η υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης αντιμετωπίζεται ως δάνειο, το δε μίσθωμα διαχωρίζεται σε χρεολύσιο, το οποίο μειώνει το δάνειο, και σε τόκο που αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο.

Η πώληση περιουσιακών στοιχείων που στη συνέχεια επαναμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση, λογιστικά αντιμετωπίζεται από τον πωλητή ως εγγυημένος δανεισμός. Το εισπραττόμενο από την πώληση ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση η οποία μειώνεται με τα καταβαλλόμενα χρεολύσια, ενώ οι σχετικοί τόκοι αναγνωρίζονται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Τα πωλημένα στοιχεία συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό ως περιουσιακά στοιχεία.

(β) Όταν η Εταιρεία/ο Όμιλος λειτουργεί ως εκμισθωτής

Τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται σε τρίτους δυνάμει χρηματοδοτικής μίσθωσης εμφανίζονται αρχικά ως απαιτήσεις με ποσό ίσο με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση. Μεταγενέστερα η απαίτηση χρηματοδοτικής μίσθωσης αντιμετωπίζεται ως χορηγημένο δάνειο, το δε μίσθωμα διαχωρίζεται σε χρεολύσιο, το οποίο μειώνει το δάνειο, και σε τόκο που αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έσοδο.

3.2.2

Λειτουργικές μισθώσεις

(α) Όταν η Εταιρεία/ο Όμιλος λειτουργεί ως μισθωτής

Ο μισθωτής παγίων βάσει λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζει τα μισθώματα ως έξοδα στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, εκτός εάν μία άλλη συστηματική μέθοδος είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική για την κατανομή του εξόδου των μισθωμάτων στη διάρκεια της μίσθωσης.

(β) Όταν η Εταιρεία/ο Όμιλος λειτουργεί ως εκμισθωτής

Ο εκμισθωτής παγίων παρουσιάζει στον ισολογισμό του τα εκμισθωμένα σε τρίτους περιουσιακά στοιχεία βάσει λειτουργικής μίσθωσης, σύμφωνα με τη φύση του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης, εκτός εάν μία άλλη συστηματική μέθοδος είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική για την κατανομή του εσόδου των μισθωμάτων στη διάρκεια της μίσθωσης.

3.3

Εμπορικές απαιτήσεις και λοιπά Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στον ισολογισμό ως μη κυκλοφορούντα ή ως κυκλοφορούντα, ανάλογα με τις προθέσεις της διοίκησης της μητρικής Εταιρείας και το συμβατικό ή εκτιμώμενο χρόνο διακανονισμού τους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από απαιτήσεις και από λοιπές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών.

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον ζημίες απομείωσης.

Ειδικότερα, μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης τα έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου ή με τη σταθερή μέθοδο, αντί του κόστους κτήσεως μείον ζημίες απομείωσης, εάν η μέθοδος του αποσβέσιμου κόστους έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Ως έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται και τα στοιχεία εκείνα που τεκμαίρεται ότι εμπεριέχουν σημαντικά ποσά τόκων, έστω και εάν αυτό δεν ορίζεται ρητά. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης, όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις. Ενδείξεις απομείωσης θεωρείται ότι υφίστανται όταν:

- α) Υπάρχουν προφανείς, σοβαρές χρηματοοικονομικές δυσκολίες του εκδότη ή του υπόχρεου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ή
- β) η λογιστική αξία είναι σημαντικά υψηλότερη από την εύλογη αξία αυτών των στοιχείων (όταν η εύλογη αξία υπάρχει) ή
- γ) δυσμενείς τοπικές, εθνικές ή διεθνείς συνθήκες αυξάνουν την πιθανότητα αθέτησης βασικών δεσμεύσεων που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Ζημία απομείωσης προκύπτει όταν η λογιστική αξία του στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το ποσό που η Εταιρεία εκτιμά ότι θα ανακτήσει από το στοιχείο αυτό. Το ποσό που η μητρική Εταιρεία εκτιμά ότι θα ανακτήσει από ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι το μεγαλύτερο από:

- α) Την παρούσα αξία του ποσού που εκτιμάται ότι θα ληφθεί από το περιουσιακό στοιχείο, υπολογιζόμενη με τη χρήση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου ή
- β) την εύλογη αξία του στοιχείου, μειωμένη με το απαιτούμενο κόστος πώλησης.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αναστρέφονται ως κέρδη σε αυτή, όταν οι συνθήκες που τις προκάλεσαν πάψουν να υφίστανται. Αναστροφή γίνεται μέχρι της αξίας που θα είχε το στοιχείο, εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης.

Ειδικότερα, για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται όταν εκτιμάται ότι η απομείωση είναι μόνιμου χαρακτήρα.

3.4 Προκαταβολές δαπανών και λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία

Οι προκαταβολές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης (καταβαλλόμενα ποσά). Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αρχικό κόστος κτήσης, μείον τα χρησιμοποιηθέντα ποσά βάσει της αρχής του δουλευμένου και τυχόν ζημίες απομείωσης.

Τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και ανακτήσιμης αξίας.

3.5 Αποθέματα

Τα αποθέματα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης.

Το κόστος κτήσης των αποθεμάτων περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για να φθάσουν αυτά στην παρούσα θέση και κατάστασή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα αποθέματα επιμετρώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η τιμή κτήσεως όλων των αποθεμάτων προσδιορίσθηκε, όπως και στην προηγούμενη χρήση με τη μέθοδο μέσης ετήσιας σταθμικής τιμής.

3.6 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα

Στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου και τις τραπεζικές υπεραναλήψεις. Οι τραπεζικές υπεραναλήψεις εμφανίζονται με τον δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης.

3.7 Καθαρή Θέση

Τα στοιχεία της Καθαρής Θέσης περιλαμβάνουν:

α) Το καταβληθέν από τους ιδιοκτήτες κεφάλαιο της μητρικής Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου:

- του υπέρ το άρτιο ποσού αυτού και

- οποιασδήποτε εισφοράς των ιδιοκτητών εφόσον υπάρχει ανέκκλητη δέσμευση κεφαλαιοποίησής της και υποχρέωση της μητρικής Εταιρείας για έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων προς τους συνεισφέροντες εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία της εισφοράς.

β) Τα αποθεματικά που σχηματίζονται βάσει διατάξεων της φορολογικής ή άλλης νομοθεσίας ή του καταστατικού.

γ) Τα αποτελέσματα εις νέον.

δ) Τις διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους, που αναγνωρίζονται κατευθείαν ως στοιχεία της καθαρής θέσης βάσει των προβλέψεων του παρόντος νόμου.

ε) Τους ίδιους τίτλους καθαρής θέσης της μητρικής Εταιρείας, όταν συντρέχει περίπτωση που παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο αφαιρετικά της Καθαρής Θέσης.

στ) Κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή ακύρωση ιδίων τίτλων Καθαρής Θέσης, όταν συντρέχει περίπτωση, που αναγνωρίζονται κατευθείαν στην Καθαρή Θέση ως ξεχωριστό στοιχείο, προσθετικά ή αφαιρετικά αναλόγως.

Τα κονδύλια της καθαρής θέσης της παραγράφου (α) και (ε) ανωτέρω αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στα ονομαστικά τους ποσά, που έχουν ληφθεί ή καταβληθεί.

Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της Καθαρής Θέσης παρακολουθείται αφαιρετικά του στοιχείου αυτού της Καθαρής Θέσης, εφόσον είναι σημαντικό για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Κέρδη από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία, που αναγνωρίζονται στην Καθαρή Θέση, δεν μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν πριν πραγματοποιηθούν.

3.8 Προβλέψεις σε παροχές σε εργαζόμενους

Οι προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, αναγνωρίζονται και επιμετρούνται είτε στα προκύπτοντα από τη νομοθεσία ονομαστικά ποσά κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είτε με βάση αποδεκτή αναλογιστική μέθοδο, εάν η αναλογιστική μέθοδος έχει σημαντική επίπτωση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 ο όμιλος καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα αναγνωρίζονται στο σύνολο τους απευθείας στην καθαρή θέση.

Ο όμιλος δεν σχηματίζει πρόβλεψη για παροχές στους εργαζόμενους της. Ωστόσο σε περίπτωση σχηματισμού πρόβλεψης σε επόμενη χρήση αυτή θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2112/20 (μέθοδο που δύναται να υιοθετήσει η Διοίκηση της εταιρείας σύμφωνα με τη παράγραφο 13 του άρθρου 22 του ν 4308/14).

3.9 Λοιπές προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στην παρούσα αξία των ποσών που αναμένεται να απαιτηθούν για το διακανονισμό τους, εάν η επιμέτρηση με βάση την παρούσα αξία αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, έναντι της επιμέτρησης με βάση το ονομαστικό ποσό.

Διαφορές που προκύπτουν είτε κατά την επανεκτίμηση είτε κατά το διακανονισμό των προβλέψεων, αναγνωρίζονται ως κέρδη ή ζημίες της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

3.10 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτελούνται από δάνεια και μακροχρόνιες υποχρεώσεις, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και αναγνωρίζονται αρχικά στο οφειλόμενο ποσό τους. Ποσά που αφορούν υπέρ ή υπό το άρτιο έκδοση, καθώς και το κόστος που σχετίζεται άμεσα με την ανάληψη των υποχρεώσεων αντιμετωπίζονται ως έξοδα ή έσοδα της περιόδου στην οποία οι υποχρεώσεις αναγνωρίστηκαν αρχικά. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρούνται στα οφειλόμενα ποσά.

Εναλλακτικά, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρούνται μεταγενέστερα στο αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο, εάν η επιμέτρηση με τον κανόνα της παρούσας παραγράφου έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Ειδικότερα, για την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων γίνεται στο καθαρό ποσό που αναλαμβάνεται, λαμβανομένων υπόψη των ποσών που αφορούν υπέρ ή υπό το άρτιο έκδοση, τόκους, καθώς και το κόστος που σχετίζεται άμεσα με την ανάληψη αυτών.

Οι προκύπτοντες τόκοι από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα, εκτός εάν βαρύνουν το κόστος περιουσιακών στοιχείων.

3.11 Μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρούνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό του.

3.12 Διαγραφή Χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Ο όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν και μόνον όταν:

α) Εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή

β) μεταβιβάσει όλους ουσιαστικά τους κινδύνους και τα οφέλη που προκύπτουν από την κυριότητα του στοιχείου αυτού.

Κατά την παύση αναγνώρισης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανταλλάγματος που λαμβάνεται (συμπεριλαμβανομένου κάθε νέου περιουσιακού στοιχείου που αποκτάται μείον κάθε νέα υποχρέωση που αναλαμβάνεται).

Ο όμιλος παύει να αναγνωρίζει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση όταν, και μόνον όταν, η συμβατική δέσμευση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι) αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα τρίτο μέρος και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής αξίας τυχόν άλλων, εκτός μετρητών, μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων και τυχόν νέων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3.13 Κρατικές επιχορηγήσεις

3.13.1 Κρατικές επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται με τα ποσά που εισπράττονται ή εγκρίνονται οριστικά. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι κρατικές επιχορηγήσεις αποσβένονται με τη μεταφορά τους στα αποτελέσματα ως έσοδα, στην ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

3.13.2 Κρατικές επιχορηγήσεις εξόδων

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έσοδα στην περίοδο στην οποία τα επιχορηγημένα έξοδα βαρύνουν τα αποτελέσματα.

3.13.3 Φορολογικές απαλλαγές

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της

χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από τη πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αποθεματικού.

3.14 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος της χρήσης αποτελείται από τον τρέχων φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις που συνδέεται άμεσα με στοιχεία των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή των ιδίων κεφαλαίων. Στην περίπτωση αυτή, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται στις φορολογικές δηλώσεις, όταν η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνείες και δημιουργεί προβλέψεις, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με τη χρήση της μεθόδου υπολογισμού με βάση τη μέθοδο ισολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Εάν ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων, σε συναλλαγή άλλη εκτός από εκείνη της συνένωσης επιχειρήσεων και κατά την οποία συναλλαγή, δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη και ζημίες, δεν καταχωρείται.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές, τις μεταφερόμενες, αχρησιμοποίητες φορολογικές απαιτήσεις και τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μέχρις το σημείο στο οποίο είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν τα φορολογικά κέρδη που θα είναι διαθέσιμα, κατά των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων, αχρησιμοποίητων, φορολογικών απαιτήσεων και των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για προσωρινές διαφορές, που προέρχονται από επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εκτός εάν ο Όμιλος είναι σε θέση να ελέγξει την αντιστροφή των προσωρινών διαφορών και αναμένεται ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος προσδιορίζεται με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών (και νόμων) που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι οποίοι αναμένεται να εφαρμοστούν, όταν το στοιχείο ενεργητικού που είναι σχετικό με τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος πραγματοποιηθεί, ή οι σχετικές με τον αναβαλλόμενο φόρο υποχρεώσεις τακτοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις. Επίσης, μπορούν να συμψηφιστούν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή, είτε αφορά την ίδια φορολογητέα οντότητα, είτε διαφορετικές φορολογητέες οντότητες στις οποίες υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιήσουν τα υπόλοιπά τους.

Ο όμιλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει τη δυνατότητα που του παρέχεται από τον Ν. 4308/2014 και δεν αναγνωρίζει αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της.

3.15 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται εντός της περιόδου στην οποία καθίστανται δουλευμένα και αναγνωρίζονται όταν πληρούνται όλα τα παρακάτω:

- Μεταβιβάζονται στον αγοραστή οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με την κυριότητά τους
- Τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από τον αγοραστή
- Τα χρηματοοικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και θεωρείται σφόδρα πιθανή η εισροή τους στην οντότητα

Τα έσοδα που προέρχονται από τη χρήση περιουσιακών στοιχείων της οντότητας από τρίτους αναγνωρίζονται ως εξής:

- Οι τόκοι βάσει χρονικής αναλογίας με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο.
- Τα δικαιώματα βάσει των σχετικών συμβατικών όρων.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών επιμετρούνται σε ποσά καθαρά από κάθε επιστροφή, έκπτωση ή φόρο επί των πωλήσεων και αναγνωρίζονται διακεκριμένα από τα σχετικά έξοδα.

Τα κέρδη από επιμετρήσεις περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των κερδών από αναστροφές προβλέψεων και απομειώσεων, αναγνωρίζονται βάσει των προβλεπόμενων ανά κατηγορία στοιχείου.

Τα κέρδη που προκύπτουν από τη διαγραφή περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων αναγνωρίζονται όταν τα περιουσιακά στοιχεία ή οι υποχρεώσεις διαγράφονται από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

3.16 Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα προς τους μετόχους της κάθε εταιρείας καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις την περίοδο εκείνη στην οποία η πρόταση διανομής από το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.17 Συναλλαγές και στοιχεία σε ξένο νόμισμα

Μία συναλλαγή σε ξένο νόμισμα μετατρέπεται κατά την αρχική αναγνώριση στο νόμισμα στο οποίο καταρτίζονται οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της οντότητας με την ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς:

α) Τα νομισματικά στοιχεία μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας του Ισολογισμού.

β) Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και επιμετρώνται στο ιστορικό κόστος, μετατρέπονται με την ισοτιμία της αρχικής αναγνώρισης.

γ) Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και επιμετρώνται στην εύλογη αξία, μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημέρας στην οποία η εύλογη αξία προσδιορίστηκε. Οι διαφορές που προκύπτουν αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται οι μεταβολές της εύλογης αξίας.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από το διακανονισμό νομισματικών στοιχείων ή από τη μετατροπή τους με ισοτιμία διαφορετική από την ισοτιμία μετατροπής κατά την αρχική αναγνώριση ή κατά τη σύνταξη προγενέστερων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.

Η συναλλαγματική διαφορά που προκύπτει από νομισματικό στοιχείο το οποίο αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης σε αλλοδαπή δραστηριότητα, αναγνωρίζεται κατευθείαν ως στοιχείο (διαφορά) στην Καθαρή Θέση. Το στοιχείο αυτό της Καθαρής Θέσης μεταφέρεται στα αποτελέσματα κατά διάθεση της αλλοδαπής δραστηριότητας.

3.18 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και την επίδραση που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου.

4 Ενσώματα πάγια

Η συνολική αξία των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου αλλά και των επενδύσεων σε ακίνητα αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Μηχανολογικός εξοπλισμός			Επενδύσεις σε ακίνητα	Σύνολα
	Ακίνητα	Λοιπός εξοπλισμός	Λοιπός εξοπλισμός		
Αξία κτήσης την 1η Ιανουαρίου 2017	102.671.701,28	10.612.841,06	19.652.924,33	-	132.937.466,67
Προσθήκες χρήσης	644.851,23	395.321,92	1.608.054,43	-	2.648.227,58
Αξία κτήσης την 31η Δεκεμβρίου 2017	103.316.552,51	11.008.162,98	21.260.978,76	-	135.585.694,25
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 1η Ιανουαρίου 2017	(63.991.461,90)	(9.333.387,04)	(17.734.778,21)	-	(91.059.627,15)
Αποσβέσεις χρήσης 2017	(2.138.131,07)	(244.827,74)	(1.140.725,95)	-	(3.523.684,76)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31η Δεκεμβρίου 2017	(66.129.592,97)	(9.578.214,78)	(18.875.504,16)	-	(94.583.311,91)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	37.186.959,54	1.429.948,20	2.385.474,60	-	41.002.382,34
Αξία κτήσης την 1η Ιανουαρίου 2018	103.316.552,51	11.008.162,98	21.260.978,76	-	135.585.694,25
Προσθήκες χρήσης	105.408,10	97.365,33	1.085.559,69	156.481,32	1.444.814,44
Αξία κτήσης την 31η Δεκεμβρίου 2018	103.421.960,61	11.105.528,31	22.346.538,45	156.481,32	137.030.508,69
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 1η Ιανουαρίου 2018	(66.129.592,97)	(9.578.214,78)	(18.875.504,16)	-	(94.583.311,91)
Αποσβέσεις χρήσης 2018	(2.117.414,55)	(267.201,89)	(1.000.027,06)	-	(3.384.643,50)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31η Δεκεμβρίου 2018	(68.247.007,52)	(9.845.416,67)	(19.875.531,22)	-	(97.967.955,41)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	35.174.953,09	1.260.111,64	2.471.007,23	156.481,32	39.062.553,28

Στο ποσό των προσθηκών χρήσης 2017 συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους ευρώ 457.459,73 που αφορά σε πρόστιμα νομιμοποίησης αυθαιρέτων της μητρικής εταιρίας και υπαγωγής αυτών σε ρύθμιση, τα οποία προσαύξησαν την αξία των ακινήτων με βάση την απόφαση του Σ.ΛΟ.Τ. για τις Ρυθμίσεις Αυθαιρέτων (Αρ. Πρωτ.: 739 ΕΞ 11.5.2017), καθώς η λογιστική αξία που διαμορφώνεται μετά την προσαύξηση με τα πρόστιμα, δεν υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους.

5 Άυλα πάγια στοιχεία

Το υπόλοιπο του κονδυλίου «Άυλα πάγια στοιχεία» αφορά λογισμικά προγράμματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης τα οποία είχαν ήδη ξεκινήσει να αποσβένονται βάσει των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας και παραμένουν στο κονδύλι των άυλων μέχρι και την ολοσχερή απόσβεση τους. Αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Λοιπά άυλα
Αξία κτήσης την 1η Ιανουαρίου 2017	80.375,41
Προσθήκες χρήσης	-
Αξία κτήσης την 31η Δεκεμβρίου 2017	80.375,41
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 1η Ιανουαρίου 2017	(74.915,00)
Αποσβέσεις χρήσης 2017	(780,00)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31η Δεκεμβρίου 2017	(75.695,00)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	4.680,41
Αξία κτήσης την 1η Ιανουαρίου 2018	80.375,41
Προσθήκες χρήσης	-
Αξία κτήσης την 31η Δεκεμβρίου 2018	80.375,41
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 1η Ιανουαρίου 2018	(75.695,00)
Αποσβέσεις χρήσης 2018	(780,00)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31η Δεκεμβρίου 2018	(76.475,00)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	3.900,41

6 Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή

Στο κονδύλι του Ισολογισμού «Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή» περιλαμβάνονται προκαταβολές που έχουν δοθεί σε προμηθευτές με σκοπό την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα του Ομίλου. Οι εργασίες σχετίζονται με τοποθέτηση ηλιακών και ενεργειακών συστημάτων αλλά και λοιπές εργασίες. Αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Προκαταβολές σε προμηθευτές για μη κυκλοφορούντα στοιχεία - μη συνδεδεμένες οντότητες	421.709,17	420.389,16
	421.709,17	420.389,16
μείον: απομείωση	(118.059,85)	(118.059,85)
Σύνολο	303.649,32	302.329,31

Το ποσό των €118.059,85 που εμφανίζεται στην απομείωση των Προκαταβολών για μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή, αφορά σε πρόβλεψη για προκαταβολή ακινήτου που δεν θα ολοκληρωθεί και δεν αναμένεται να επιστραφεί και αφορά την μητρική εταιρεία.

7 Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Στο κονδύλι του Ισολογισμού «Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες» περιλαμβάνεται συμμετοχή στην θυγατρική εταιρεία «EUROTIMBER SRL» στην οποία υπάρχει ποσοστό συμμετοχής και από τις 2 εταιρείες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Επίσης, η μητρική εταιρεία συμμετέχει στην θυγατρική εταιρεία «ΕΡΓΟΤΕΞ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.» με ποσοστό συμμετοχής 48,48%.

Το κονδύλι αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Συμμετοχές σε θυγατρικές	4.444.221,12	4.444.221,12
Σύνολο	4.444.221,12	4.444.221,12

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	4.444.221,12	4.444.221,12
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	4.444.221,12	4.444.221,12

8 Λοιπά

Στο κονδύλι του Ισολογισμού «Λοιπά» περιλαμβάνονται δοθείσες εγγυήσεις σε Δ.Ε.Κ.Ο και αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Δοθείσες Εγγυήσεις	6.583,27	6.583,27
Σύνολο	6.583,27	6.583,27

9 Αποθέματα

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Αποθέματα» αναλύεται ως ακολούθως:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Εμπορεύματα λήξης	71.577,75	60.780,00
Αποθέματα λήξης πρώτων υλών και υλικών	146.109,09	132.059,09
Υλικά συσκευασίας λήξης	1.385,37	5.788,08
Λοιπά αποθέματα λήξης	61.452,41	64.568,16
Προκαταβολές για αποθέματα	9.603,87	2.259,86
	290.128,49	265.455,18
μείον: απομείωση αποθεμάτων	-	-
Σύνολο	290.128,49	265.455,18

10 Εμπορικές απαιτήσεις

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Εμπορικές απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Πελάτες μη συνδεδεμένες οντότητες - ονομαστικό ποσό	672.510,10	694.319,27
Αξιόγραφα εμπορικών απαιτήσεων μη συνδεδεμένων οντοτήτων - ονομαστικό ποσό	1.637.533,79	2.734.683,98
	2.310.043,89	3.429.003,26
μείον: απομείωση εμπορικών απαιτήσεων	-	-
Σύνολο	2.310.043,89	3.429.003,26

11 Λοιπές απαιτήσεις

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Λοιπές απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Άλλες απαιτήσεις από συνδεδεμένες οντότητες - ονομαστικό ποσό	51.510,77	23.603,51
Άλλες απαιτήσεις από μη συνδεδεμένες οντότητες - ονομαστικό ποσό	1.374.014,64	704.678,66
Λοιπές προκαταβολές σε προμηθευτές - μη συνδεδεμένες οντότητες	3.500,00	51.645,51
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	1.429.025,41	779.927,68

Στο κονδύλι «Άλλες απαιτήσεις από συνδεδεμένες οντότητες - ονομαστικό ποσό» γίνεται αναλυτική αναφορά στην σημείωση 38.

12 Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο της εταιρείας την 31/12/2018 αποτελείται από μετοχές σε εισηγμένες εταιρείες και μερίδια μη εισηγμένων εταιρειών. Αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Μετοχές εισηγμένων εταιρειών	54.618,84	54.618,84
Μετοχές/Μερίδια μη εισηγμένων εταιρειών	5.000,00	5.000,00
	59.618,84	59.618,84

13 Προπληρωμένα έξοδα

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Προπληρωμένα έξοδα» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Προπληρωμένα έξοδα σε μη συνδεδεμένες οντότητες	198.592,39	233.133,52
Σύνολο	198.592,39	233.133,52

14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Ταμείο	102.054,56	98.324,62
Καταθέσεις όψεως	2.394.772,38	2.599.773,73
Σύνολο	2.496.826,94	2.698.098,35

15 Κεφάλαιο

Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της μητρικής εταιρείας την 22/06/2018 το μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό 259.894,25 € με την έκδοση 8.855 νέων ανωνύμων μετοχών, ονομαστικής αξίας 29,35 € της καθεμιάς. Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής εταιρείας ορίζεται στο ποσό των € 8.969.389,35, διαιρούμενο σε 305.601 ανώνυμες και ελευθέρως μεταβιβάσιμες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 29,35 έκαστη.

	Αριθμός μετοχών	Κοινές ονομαστικές μετοχές	Μετοχικό Κεφάλαιο (€)
Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	296.746	296.746	8.709.495,10
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	8.855	8.855	259.894,25
Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	305.601	305.601	8.969.389,35

16 Καταθέσεις ιδιοκτητών

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Καταθέσεις ιδιοκτητών» αφορά καταθέσεις μετόχων για μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της μητρικής εταιρείας την 22/06/2018 το μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό 259.894,25 € με την έκδοση 8.855 νέων ανωνύμων μετοχών, ονομαστικής αξίας 29,35 € της καθεμιάς. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε το ποσό των 239.894,25 € από το κονδύλι «Καταθέσεις ιδιοκτητών» καθώς και 20.000,00 € μετρητά.

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Καταθέσεις ιδιοκτητών	7,35	239.601,60
Σύνολο	7,35	239.601,60

17 Διαφορές ενοποίησης

Κατά την διαδικασία της ενοποίησης, η λογιστική αξία της κατεχόμενης από την μητρική επένδυσης συμψηφίστηκε με την αξία που αντιστοιχεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής που κατέχει η μητρική και οι διαφορές που προέκυψαν καταχωρήθηκαν στα «Αποτελέσματα εις νέο» του ενοποιημένου Ισολογισμού βάσει της παραγράφου 4γ του άρθρου 34 του Ν. 4308/2014. Οι ανωτέρω διαφορές που προέκυψαν παρουσιάζονται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	Διαφορές ενοποίησης
Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	12.246.506,79
Μεταβολές περιόδου	1.873.987,17
Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	14.120.493,96
Μεταβολές περιόδου	2.201.241,31
Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	16.321.735,27

18 Λοιπές προβλέψεις

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Λοιπές προβλέψεις» αφορά πρόβλεψη για τακτοποίηση αυθαιρέτων σύμφωνα με τον Ν.4178/2013. Το κονδύλι αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Προβλέψεις για τακτοποίηση αυθαιρέτων Ν.4178/2013	89.337,55	114.862,51
Σύνολο	89.337,55	114.862,51

19 Δάνεια

Τα κονδύλια του Ισολογισμού «Δάνεια», «Τραπεζικά δάνεια» και «Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων» σχετίζονται με τον μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου, ο οποίος αποτελείται από ομολογιακά δάνεια, μακροπρόθεσμα δάνεια αλλά και βραχυπρόθεσμα δάνεια για κεφάλαιο κίνησης. Τα κονδύλια αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Μακροπρόθεσμα δάνεια		
Ομολογιακά δάνεια τραπεζών/Μακροπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	835.000,00	4.455.000,00
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	835.000,00	4.455.000,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Ομολογιακά δάνεια τραπεζών/Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπροθέσμων δανείων	2.281.039,00	3.420.000,00
Δάνεια από συνδεδεμένες οντότητες	5.736,38	2.934,81
Βραχυπρόθεσμα δάνεια (κεφάλαιο κίνησης)	1.170.329,05	3.655.733,12
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	3.457.104,43	7.078.667,93
Σύνολο	4.292.104,43	11.533.667,93

20 Κρατικές επιχορηγήσεις

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Κρατικές επιχορηγήσεις» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Κρατικές επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων	177.967,41	196.847,48
Σύνολο	177.967,41	196.847,48

Στη χρήση 2017, συμπεριλήφθηκε ποσό ύψους € 73.650,58 που αφορά σε είσπραξη προκαταβολής επιχορήγησης παγίων της μητρικής εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3299/2004, συνολικής δαπάνης 1.718.513,42€, και με αριθμό υπαγωγής ΔΙΑΠ/84568/35201/Π10/5/670/Ν.3299/2004/26.03.2013 στην Περιφέρεια Κρήτης.

Σημειώνεται, ότι, μέχρι την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, δεν έχει γίνει είσπραξη άλλου μέρους της εν λόγω επιχορήγησης, ούτε έχει ολοκληρωθεί ο πρώτος έλεγχος για την ένταξη της εταιρείας στο εν λόγω επιχορηγούμενο πρόγραμμα.

21 Εμπορικές υποχρεώσεις

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Εμπορικές υποχρεώσεις» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Προμηθευτές - μη συνδεδεμένες οντότητες	2.459.231,41	2.155.897,64
Αξιόγραφα εμπορικών υποχρεώσεων - μη συνδεδεμένες οντότητες	2.202.187,18	2.267.812,00
Σύνολο	4.661.418,59	4.423.709,64

22 Φόρος εισοδήματος

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Φόρος εισοδήματος» αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών μητρικής εταιρείας	1.733.322,07	1.345.218,49
Σύνολο	1.733.322,07	1.345.218,49

23 Λοιποί φόροι τέλη

Οι λοιποί φόροι τέλη της χρήσης αναλύονται ως ακολούθως:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Παρακρατούμενος φόρος από μισθωτή εργασία και συντάξεις	54.784,04	67.365,23
Παρακρατούμενος φόρος από επιχειρηματική δραστηριότητα	2.155,00	6.730,00
Λοιποί παρακρατούμενοι φόροι εισοδήματος	6.360,80	7.141,48
Τέλη χαρτοσήμου	10.800,00	-
Λοιποί φόροι, τέλη και εισφορές	471.537,99	701.345,64
Σύνολο	545.637,83	782.582,35

Στη χρήση 2017, στο ποσό για λοιπούς φόρους, τέλη και εισφορές συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους € 457.459,73 που αφορά σε πρόστιμα νομιμοποίησης αυθαιρέτων της μητρικής εταιρείας και υπαγωγής αυτών σε ρύθμιση, τα οποία προσαύξησαν την αξία των ακινήτων με βάση την απόφαση του Σ.ΛΟ.Τ. για τις Ρυθμίσεις Αυθαιρέτων (Αρ. Πρωτ.: 739 ΕΞ 11.5.2017), καθώς η λογιστική αξία που διαμορφώνεται μετά την προσαύξηση με τα πρόστιμα, δεν υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους.

Από το ποσό αυτό, στο κονδύλι του Ισολογισμού την 31^η Δεκεμβρίου 2018 περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 317.880,87 που αφορά στο ανεξόφλητο μέρος των προστίμων αυτών, καθώς και επιπλέον ποσό ύψους € 152.160,11 που αφορά σε πρόστιμο του Δήμου Ρεθύμνου. Το σύνολο αυτών των οφειλών έχει τακτοποιηθεί με σχετική ρύθμιση.

24 Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης αναλύονται ως ακολούθως:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ασφάλισης	366.835,06	361.373,94
Σύνολο	366.835,06	361.373,94

25 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	54.397,55	92.057,02
Υποχρεώσεις προς ιδιοκτήτες και διευθυντικό προσωπικό	58.448,23	28.690,73
Άλλες υποχρεώσεις προς μη συνδεδεμένες οντότητες	33,98	3.810,00
Σύνολο	112.879,76	124.557,75

26 Έξοδα χρήσεως δουλευμένα

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Έξοδα χρήσεως δουλευμένα» αναλύεται ως ακολούθως:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	69.381,58	74.659,77
Σύνολο	69.381,58	74.659,77

27 Έσοδα επόμενων χρήσεων

Το κονδύλι του Ισολογισμού «Έσοδα επόμενων χρήσεων» αναλύεται ως ακολούθως:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Προκαταβολές μη συνδεδεμένων πελατών	1.704.186,89	1.639.169,53
Σύνολο	1.704.186,89	1.639.169,53

28 Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις εμπορευμάτων	1.156.311,76	1.034.739,10
Πωλήσεις προϊόντων	4.871.510,28	4.786.743,40
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	5.463,77	9.963,27
Πωλήσεις υπηρεσιών	29.482.544,00	27.466.790,10
Σύνολο	35.515.829,81	33.298.235,87

29 Λοιπά συνήθη έσοδα

Το λοιπά συνήθη έσοδα αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018	31/12/2017
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων στοιχείων	8.352,80	8.352,80
Άλλα λειτουργικά έσοδα	270.279,95	292.566,20
Σύνολο	278.632,75	300.919,00

30 Έξοδα

Η ανάλυση των εξόδων του Ομίλου ανά κέντρο κόστους έχει ως εξής:

Έξοδα Διοίκησης

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	818.436,23	747.985,02
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	78.761,07	74.247,75
Παροχές τρίτων	89.327,49	94.600,30
Λοιποί Φόροι - Τέλη	126.675,27	158.992,12
Διάφορα λειτουργικά έξοδα	167.110,69	118.328,75
Αποσβέσεις	54.169,99	51.125,74
Σύνολο	1.334.480,74	1.245.279,68

Έξοδα Διάθεσης

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.056.450,44	976.423,40
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	549.919,60	565.429,12
Παροχές τρίτων	619.078,61	619.317,31
Λοιποί Φόροι - Τέλη	5.833,38	14.061,38
Διάφορα λειτουργικά έξοδα	714.314,06	575.481,91
Αποσβέσεις	123.321,36	97.795,95
Ιδιοπαραγωγή	(10.177,05)	(139.201,09)
Σύνολο	3.058.740,40	2.709.307,98

31 Παροχές σε εργαζόμενους

Τα έξοδα που αναγνωρίστηκαν για παροχές σε εργαζομένους για τις εταιρείες του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

<i>Ποσά σε €</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Μισθοί, ημερομίσθια & επιδόματα	7.889.119,46	7.150.120,19
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	2.040.023,55	1.852.259,70
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	254.618,02	264.218,92
Αποζημιώσεις απόλυσης	46.691,56	83.214,09
Σύνολο	10.230.452,59	9.349.812,90

Ο μέσος αριθμός προσωπικού για τις 2 παρουσιαζόμενες χρήσεις αντίστοιχα είναι ο εξής:

<i>Πλήθος απόμων</i>	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Μισθωτοί	417	398
Ημερομίσθιοι	53	104
Σύνολο	470	502

32 Λοιπά έξοδα και ζημίες

Τα λοιπά έξοδα και ζημίες αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Πρόστιμα, προσαυξήσεις και ποινές	80.296,52	19.285,75
Λοιπά έξοδα	8.173,77	300.164,01
Χρεωστικές συν/τικές διαφορές διακανονισμού εμπορικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων	(117,23)	577,34
Σύνολο	88.353,06	320.027,10

33 Λοιπά έσοδα και κέρδη

Τα λοιπά έσοδα και κέρδη αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Πιστωτικές συν/τικές διαφορές διακανονισμού εμπορικών απαιτήσεων και υποχρ/σεων	-	873,41
Ασυνήθη έσοδα και κέρδη από μη συνδεδεμένες οντότητες	16.504,05	13.951,34
Σύνολο	16.504,05	14.824,75

34 Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα

Οι πιστωτικοί τόκοι της χρήσης προέρχονται από τις προθεσμιακές καταθέσεις. Το κονδύλι αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Πιστωτικοί τόκοι άλλων επενδύσεων	14.766,43	5.217,99
Σύνολο	14.766,43	5.217,99

35 Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα

Οι χρεωστικοί τόκοι προέρχονται από ομολογιακά δάνεια, μακροπρόθεσμα δάνεια αλλά και από τα βραχυπρόθεσμα δάνεια κεφαλαίου κίνησης. Στο συγκεκριμένο κονδύλι περιλαμβάνονται και τα λοιπά έξοδα τραπεζών. Το κονδύλι αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Τόκοι ομολογιακών δανείων/μακροπρόθεσμων δανείων	197.245,30	268.855,91
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	59.171,63	173.987,63
Σύνολο	256.416,93	442.843,54

36 Φόρος εισοδήματος

Ο κύριος φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της μητρικής εταιρείας ανήλθε σε € 683.359,10 και της θυγατρικής σε € 1.135.688,03 (συντελεστή φορολογίας 29%). Σε απεικόνιση πίνακα:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Τρέχων φόρος εισοδήματος		
Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών χρήσης μητρικής εταιρείας	683.359,10	548.025,60
Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών θυγατρικής εταιρείας	1.135.688,03	962.212,80
Σύνολο τρέχων φόρου εισοδήματος	1.819.047,13	1.510.238,40

37 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές της εταιρείας τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Αμοιβές μελών Δ.Σ	205.058,25	157.845,38
Προκαταβολές και πιστώσεις με μέλη διοίκησης	71.056,52	256.547,23
Συναλλαγές με λοιπές θυγατρικές εταιρείες του ομίλου που δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση	54.847,59	48.000,00
Σύνολο	330.962,36	462.392,61

38 Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Τα ανοιχτά υπόλοιπα με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Λοιπές απαιτήσεις κατά EUROTIMBER SRL	26.160,00	18.940,00
Λοιπές απαιτήσεις κατά ιδιοκτητών και διευθυντικού προσωπικού	5.437,48	4.663,51
Σύνολο	31.597,48	23.603,51

Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις προς ιδιοκτήτες και διευθυντικό προσωπικό	44.116,10	31.625,54
Λοιπές υποχρεώσεις κατά ΕΡΓΟΤΕΞ Α.Ε	62.426,05	61.099,41
Σύνολο	106.542,15	92.724,95

39 Εμπράγματα βάρη επί των Παγίων Στοιχείων

Επί των ακινήτων της μητρικής εταιρείας υφίστανται υποθήκες-προσημειώσεις για χορηγηθέντα δάνεια ποσού € 26.736.940,57 υπέρ της Alpha Bank και ποσού € 1.226.705,80 υπέρ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Επί των ακινήτων της θυγατρικής εταιρείας υφίστανται υποθήκες-προσημειώσεις για χορηγηθέντα δάνεια ποσού € 25.804.108,58 υπέρ της Alpha Bank και ποσού € 7.082.758,62 υπέρ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

40 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

40.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

40.1.1 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της **μητρικής εταιρείας «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ – ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»** δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις από 2005-2010. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων από 2005-2010 δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση.

Για τη χρήση 2018 η μητρική εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της **θυγατρικής εταιρείας «Μ.Ε.Τ.Α. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2010. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2010 δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση.

Για τη χρήση 2018 η θυγατρική εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

40.1.2 Δίκες

Δεν υπάρχουν σημαντικές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην Χρηματοοικονομική Κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου.

40.2 Δεσμεύσεις

Ο Όμιλος δεν έχει χορηγήσει σε τρίτους ή λάβει από τρίτους εγγυήσεις ενώ δεν υπάρχουν συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση ενσώματων παγίων.

41 Προτεινόμενη διάθεση κερδών

Οι εταιρείες του Ομίλου για την χρήση 2018 δεν έχουν προχωρήσει σε προτεινόμενη διάθεση κερδών λόγω των σωρευμένων ζημιών.

42 Ποσό μερισμάτων που καταβλήθηκε την κλειόμενη χρήση

Κατά την χρήση 2018 σε καμία από τις εταιρείες του Ομίλου δεν καταβλήθηκαν μερίσματα προς τους μετόχους.

43 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν υφίστανται γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας.

Σκαλέτα Ρεθύμνου, 6 Αυγούστου 2019

Η Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος και
Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθυντής του
Λογιστηρίου

Γρηγοριάδου Χριστίνα

Γρηγοριάδης Μάριος

Καράπας Νικόλαος